

[Hans Hækkerup]

søs. Men det har USA og England hidtil blokeret. Alligevel rejste jeg spørgsmålet på NATO-parlamentarikermødet i Hamburg i november, og sammen med partifæller fra Norge, Island, England, Holland og Vesttyskland stillede jeg et ændringsforslag om, at NATO skulle udforske tillidsskabende foranstaltninger til søs.

Og minsandten om det ikke blev vedtaget – endda enstemmigt! Desuden vedtog forsamlingen at nedsætte en ny underkomité, som skal beskæftige sig med tillidsskabende foranstaltninger i almindelighed, og heri indgår selvfølgelig også tillidsskabende foranstaltninger til søs. Danmark er repræsenteret af hr. Pelle Voigt og mig.

Samtidig har vi bedt Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg om at udarbejde skriftligt materiale om iværksættelsen af tillidsskabende foranstaltninger inden for det sømilitære område. Opgaven bliver nu at udnytte de muligheder, også et lille land som Danmark har for at påvirke, hvad der skal være alliancens politik.

Da Den Nordatlantiske Forsamling kun er et rådgivende organ og ikke et beslutende organ inden for NATO, mener vi, det er vigtigt, at den danske regering i NATO's beslutende organer arbejder for dette synspunkt.

Jeg skal på Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes vegne stille følgende:

#### *Forslag om motiveret dagsorden.*

»Idet Folketinget konstaterer, at Den Nordatlantiske Forsamling har opfordret NATO til at udforske tillidsskabende foranstaltninger til søs, opfordres regeringen til at arbejde herfor med henblik på at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for at videreudvikle sådanne foranstaltninger også på det sømilitære område.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagordensforslag nr. D 21).

#### **Første næstformand (Henning Rasmussen):**

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se overfor). Også dette forslag indgår nu i forhandlingen.

#### **Per Stig Møller (KF):**

I forrige samling var vi i debatten om Norden som lavspændingsområde den 9. november 1987 enige om, at truslen mod os i Skandinavien var blevet forværret på grund af den sovjetiske opbygning af flåderne i de nordlige farvande.

Trods al tale om det modsatte er truslen faktisk ikke blevet mindre siden. Vi gjorde også dengang opmærksom på, at vor alliance er af sømilitær art, medens Warszawapagten er kontinental. Forstærkninger skal følgelig komme til os over havet, medens forstærkningerne inden for den anden alliance blot skal rulle frem over landjorden.

Hvis vi følgelig begyndte med at indgå aftaler inden for det maritime område alliancerne imellem, ville vi kunne bringe os i den situation, at vi havde svækket vore forstærkningsmuligheder, alt imedens de andres var forblevet intakte.

Dette alvorlige problem bliver ikke mindre alvorligt af, at Warszawapagten landmilitær er offensivt indrettet, medens vore søforbindelser er defensive, idet de først og fremmest er beregnede til at forstærke en angrebet part.

Eftersom vores forhandlingsstrategi, som Folketinget gav tydeligt udtryk for i dagsordenen af 14. april 1988, altså den anden af dem, går ud på at nedbygge de konventionelle uligheder af offensiv karakter, må vores første mål følgelig fortsat være at få fjernet den landmilitære asymmetri, herunder først og fremmest at eliminere mulighederne for at levere overraskelsesangreb med evne til at tage og fastholde terræn, således som ministeren var inde på det i sit svar.

Dette mål er også NATO's, og det har fået førsteprioritet i de kommende konventionelle nedrustningsforhandlinger, som alliancelandene nu er blevet enige om at videreføre.

Det sømilitære spiller selvsagt en betydelig rolle for os, og vi har gang på gang fremhævet den trussel, som de sovjetiske amfibiestyrker og landgangsfartøjer udgør for os, og som hr. Jens Thoft jo også var inde på. Derfor er vi selvfølgelig godt tilfredse med, at Stockholmdokumentet, som ministeren minder om i sin besvarelse, omfatter landmilitære aktiviteter, herunder landgangsøvelser med amfibiestyrker, men ikke uafhængige sømilitære operationer. Hermed er vore interesser ganske godt varetaget i denne omgang.